3° Πανελλήνιο Συνέδριο
Ιατρικής Φυσικής

27° Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο
Ακτινολογίας

Κυστικό μόρφωμα κοιλίας στην παιδική ηλικία: Όταν η υπερηχογραφική λεπτομέρεια οδηγεί στην τελική διάγνωση

Πιτσουλάκη Ε, Αντωνίου Μ, Φασούλας Π, Κουτρουβέλη Ε, Filip A, Ζαχαροπούλου Γ, Βακάκη Μ

Ακτινολογικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Παίδων Αθηνών «Π&Α. Κυριακού»

30, 31 ΟΚΤ + 1 ΝΟΕ
2026

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
- ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΛΑΡΙΣΑ

Οργάνωση

ΕΦΙΕ
Ένωση Φυσικών Ιατρικής Ελλάδος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ

Εισαγωγή

Τα ενδοκοιλιακά κυστικά μορφώματα αποτελούν **συχνό** απεικονιστικό εύρημα στην παιδική ηλικία. Το **υπερηχογράφημα**, λόγω των γνωστών πλεονεκτημάτων του, αποτελεί την πρώτη απεικονιστική μέθοδο διερεύνησής τους. Η διαφορική διάγνωση (ΔΔ) διαφοροποιείται ανάλογα με την ηλικία, το ιστορικό και την κλινική εικόνα του ασθενούς.

Μέθοδοι & Υλικά

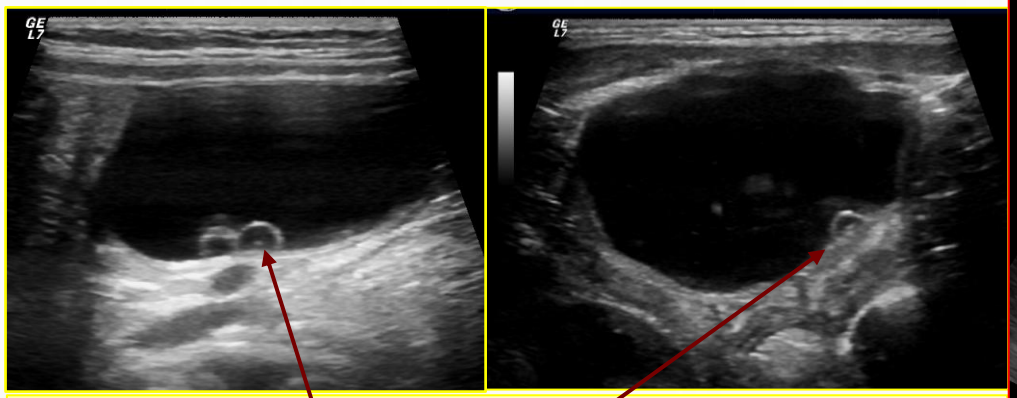
- US κοιλίας νεογνών, παιδιών και εφήβων στη διάρκεια της τελευταίας 5ετίας στο Τμήμα μας στα οποία απεικονίστηκε ενδοκοιλιακό κυστικό μόρφωμα
- Χρησιμοποιήθηκαν state-of-the-art υπερηχοτομογράφοι, κυρτοί και υψίσυχνοι γραμμικοί ηχοβολείς και ποικίλες υπερηχογραφικές τεχνικές ελέγχου της αγγείωσης.

Σκοπός

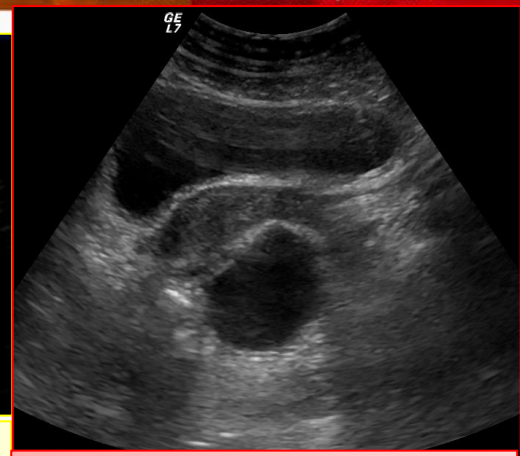
- Η ανάδειξη των **ειδικών υπερηχογραφικών ευρημάτων**, τα οποία αποτελούν το **κλειδί**, αποκαλύπτοντας την τελική διάγνωση ή περιορίζοντας σημαντικά τη ΔΔ.

Αποτελέσματα

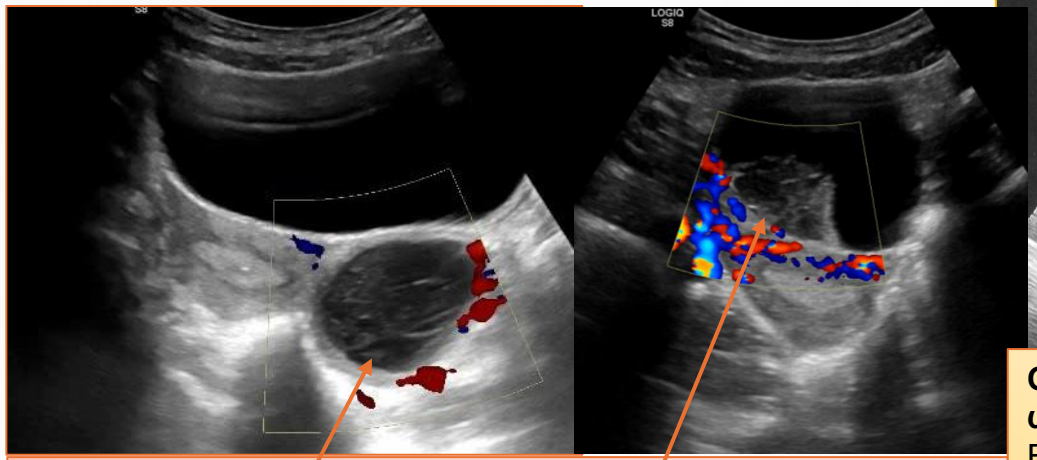
- Παρουσιάζουμε διαφορετικές περιπτώσεις ενδοκοιλιακών κυστικών μορφωμάτων με τα χαρακτηριστικά υπερηχογραφικά ευρήματα σε κάθε περίπτωση. Περιλαμβάνονται: η **λειτουργική** και **αιμορραγική κύστη ωοθήκης**, η **παραωοθηκική κύστη**, η **υδροσάλπιγγα**, το **κυστικό τεράτωμα** και το **κυσταδένωμα ωοθήκης**, ο **υδρόκολπος** και ο **αιματόκολπος**, **συγγενείς δυσπλασίες του λεμφικού ιστού**, η **κύστη εντερικού διπλασιασμού**, η **Μεκέλειος απόφυση**, η **κύστη ουραχού**, το **μεσεγχυματικό αμάρτωμα του ήπατος**, η **διαφραγματική μεσοθηλιακή κύστη**, η **συγγενής κύστη χοληδόχου πόρου**, η **εχινόκοκκος κύστη ήπατος**, **νεφρικές** και **σπληνικές κύστεις** κ.ά.

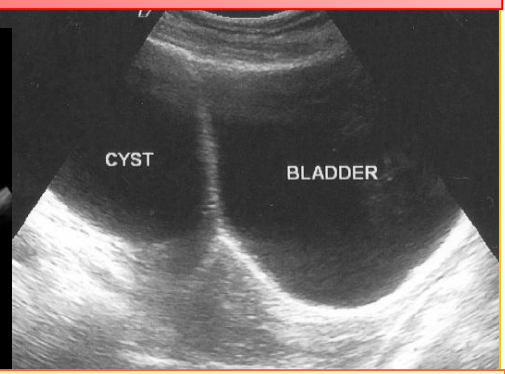
Λειτουργική κύστη ωοθήκης:
Λεπτοτοιχωματική κυστική αλλοίωση στην ανατομική θέση της ωοθήκης. Παρουσία του παθογνωμονικού σημείου της **θυγατέρας κύστης**

Υδροσάλπιγγα:
Ωοειδές ή στρογγύλο κυστικό μόρφωμα στην ανατομική θέση της σάλπιγγας παρά την ωοθήκη

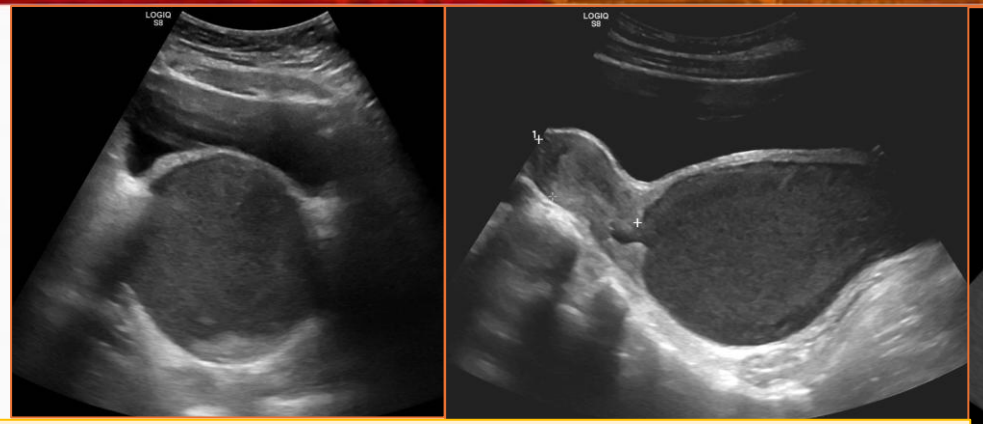
Αιμορραγική κύστη ωοθήκης:
Κυστικό μόρφωμα παρά την ουροδόχο κύστη, το οποίο περιβάλλεται μηνοειδώς από ωοθηκικό παρέγχυμα, με διαφραγμάτια και ηχογενή στοιχεία στο εσωτερικό του

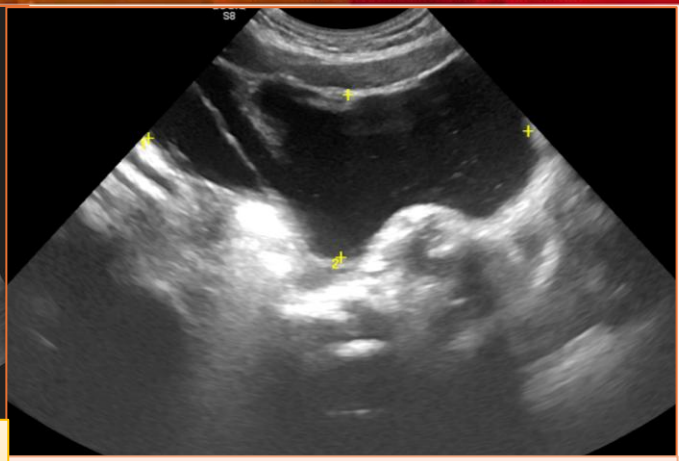
Ορώδες κυσταδένωμα ωοθήκης:
Ευμέγεθες κυστικό μόρφωμα συνήθως λεπτοτοιχωματικό, χωρίς συμπαγή στοιχεία στο εσωτερικό του, στην εφηβική ηλικία, το οποίο μιμείται απλή κύστη ωοθήκης

- Η λεπτομερής μελέτη του **τοιχώματος** και του **περιεχομένου** τους, η ανατομική σχέση με τις **παρακείμενες ανατομικές δομές**, η υπερηχογραφική μελέτη των **λοιπών ενδοκοιλιακών οργάνων**, σε συνδυασμό με τη γνώση της **εμβρυολογίας** και **παθοφυσιολογίας** κατά περίπτωση, οδηγούν με αξιοπιστία στην τελική διάγνωση.

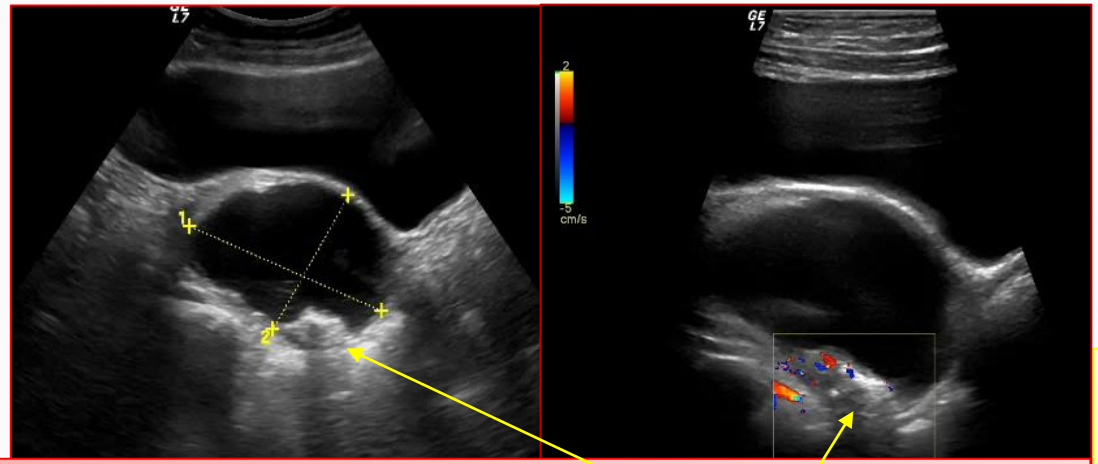
- Η διάγνωση όλων των κυστικών μορφωμάτων επιβεβαιώθηκε ιστολογικά ή με την υπερηχογραφική παρακολούθηση.

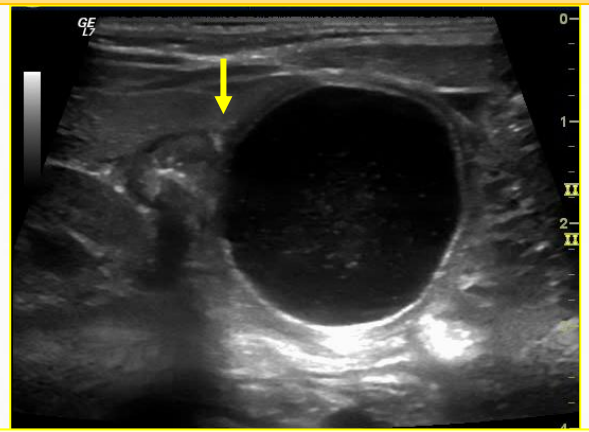
Αιματόκολπος:
Κυστικό μόρφωμα με ηχογενές περιεχόμενο (συσσώρευση εμμηνορρυσιακού αίματος) όπισθεν της ουροδόχου κύστης, σε συνέχεια με τον τράχηλο και το σώμα της μήτρας. Κορίτσια εφηβικής ηλικίας, με κυκλικό κοιλιακό άλγος και αμηνόρροια.

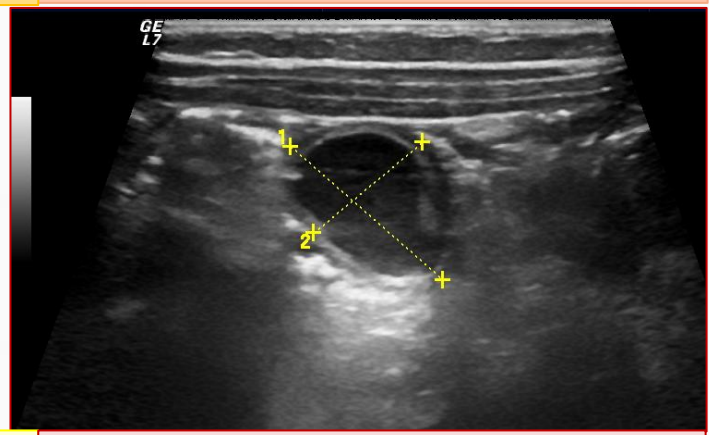
Κυστικό λεμφαγγείωμα:
Ευμέγεθες κυστικό μόρφωμα με διαφραγμάτια το οποίο επεκτείνεται μεταξύ των παρακείμενων ανατομικών δομών

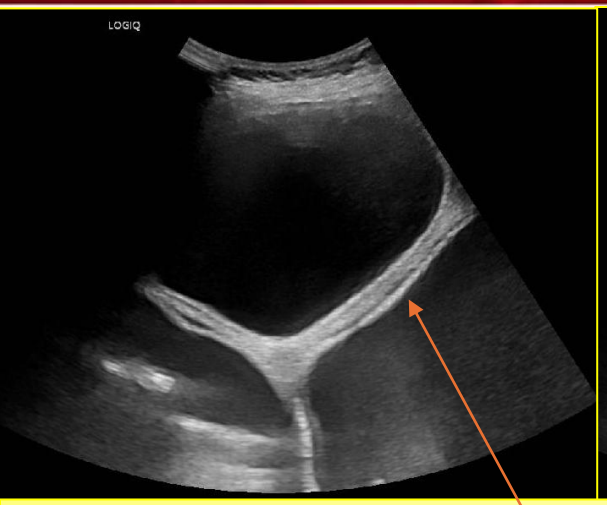
Κυστικό τεράτωμα:
Μοιάζει με απλή κύστη, αλλά στην περιφέρειά του απεικονίζεται αγγειούμενο, συμπαγές τμήμα (αποτιτάνωση, λίπος ή άλλος ιστός) (οζίδιο Rokitansky)

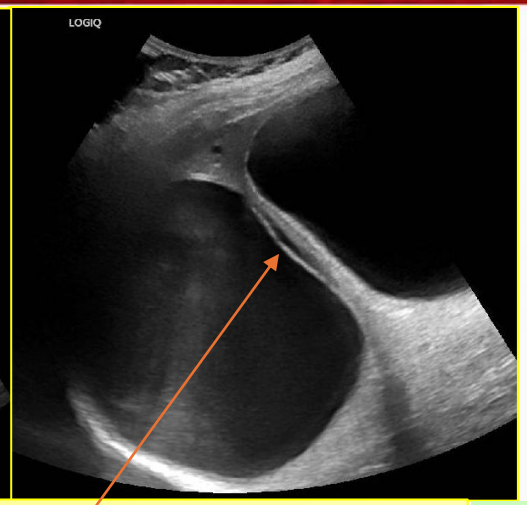

Συγγενής κύστη εντερικού διπλασιασμού:
Μοιράζεται κοινό μυϊκό χιτώνα με την παρακείμενη εντερική έλικα (Y sign) (βέλος).
Double wall sign: ηχογενές εσωτερικό στρώμα τοιχώματος (βλεννογόνος και υποβλεννογόνιος) και υπόηχο εξωτερικό (μυϊκός χιτώνας)

Μεκέλειος απόφυση:
Κυστικό μόρφωμα με διπλό τοίχωμα (double wall sign)
Δ.Δ. με κύστη εντερικού διπλασιασμού: απουσιάζει το Y sign

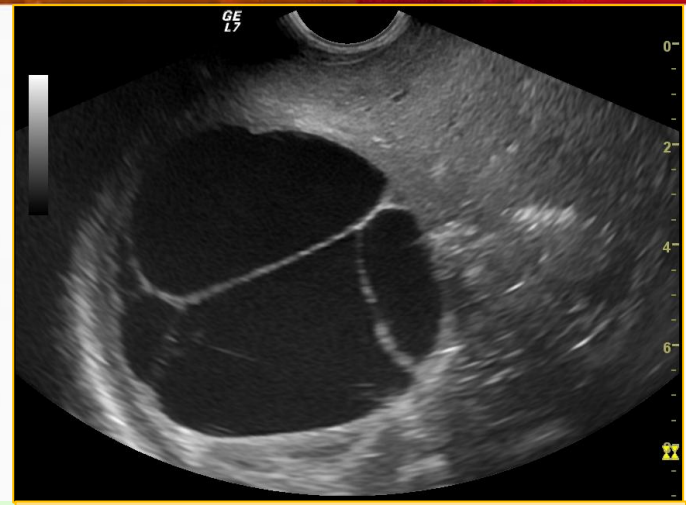

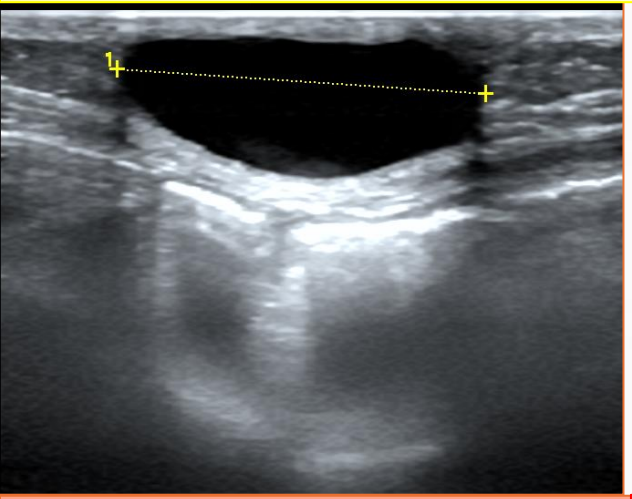
Εχινόκοκκοι κύστεις ήπατος:
Κυστικά μορφώματα με διπλό τοίχωμα (parasite's ectocyst and host's pericyst-double line sign) και αρχόμενη αποκόλληση μεμβράνης

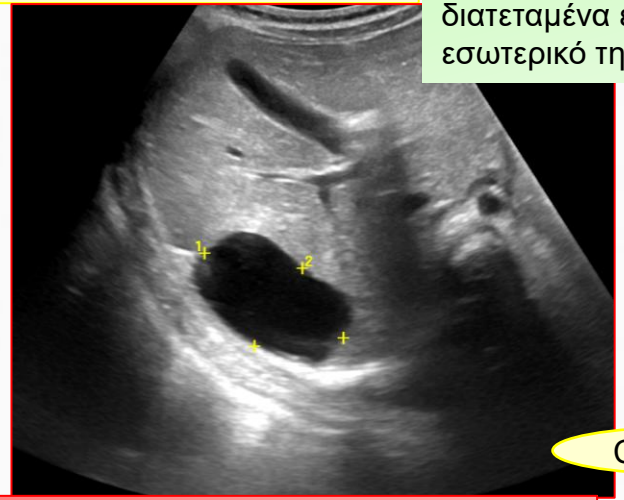
Συγγενής κύστη χοληδόχου πόρου:
Κυστική ή ατρακτοειδής διάταση του χοληδόχου πόρου στην πύλη του ήπατος που επικοινωνεί με τα διατεταμένα ενδοηπατικά χοληφόρα. Ίζημα στο εσωτερικό της (λόγω στάσης χολής).

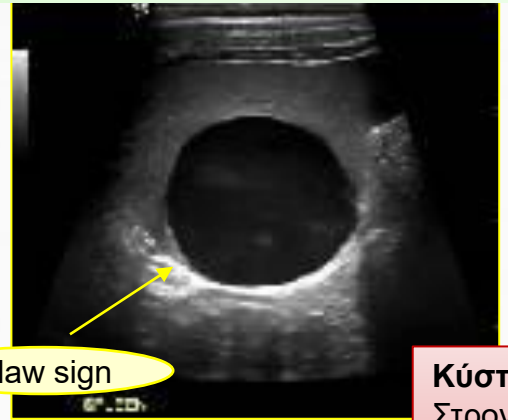
Μεσεγχυματικό αμάρτωμα ήπατος:
Κυστικό μόρφωμα με διαφραγμάτια
Σπάνιος καλοήθης όγκος, μεσεγχυματογενούς προέλευσης, συνήθως κυστικός, σε νεογνά και βρέφη

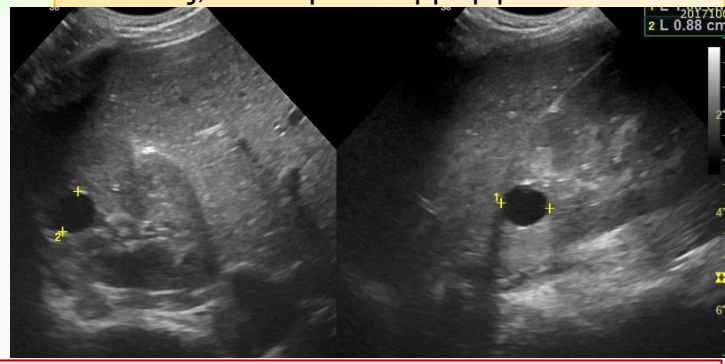
Κύστη ουραχού:
Κυστικό μόρφωμα στην ανατομική θέση του ουραχού

Διαφραγματική μεσοθηλιακή κύστη:
Λεπτοτοιχωματικό κυστικό μόρφωμα μεταξύ διαφράγματος και επιφάνειας του ήπατος

Κύστη σπληνός:
Στρογγυλό άνηχο μόρφωμα, με λεπτό ομαλό όριο, στο σπληνικό παρέγχυμα

Κύστη νεφρού:
Στρογγύλο κυστικό μόρφωμα στο νεφρικό φλοιό με ακουστική ενίσχυση.
Μία κύστη στο νεφρό ενός παιδιού μπορεί να υποδηλώνει κυστική νόσο και είναι απαραίτητος ο υπερηχογραφικός επανέλεγχος και η λήψη οικογενειακού ιστορικού.

Συμπεράσματα

Αν και η αρχική ΔΔ των ενδοκοιλιακών κυστικών μορφωμάτων της παιδικής ηλικίας είναι συχνά ευρύτατη, η **λεπτομερής υπερηχογραφική μελέτη** τους, και η αναζήτηση των **χαρακτηριστικών ευρημάτων** κατά περίπτωση, μπορεί να οδηγήσει με ασφάλεια στην τελική διάγνωση ή να περιορίσει σημαντικά τις πιθανές διαγνωστικές οντότητες.

Βιβλιογραφία

-Shobeirian F, et al. Multimodality imaging features of pediatric ovarian tumors: a pictorial essay. Pediatr Radiol. 2026; 56(10):2176-2189

-Bourgioti C, et al. Imaging Evaluation of Ovarian Masses in a Pediatric Population: A Comprehensive Overview. Cancers (Basel). 2025; 17(14):2316

-Riedesel EL, et al. Pediatric Hepatic Cystic Lesions: Differential Diagnosis and Multimodality Imaging Approach. Radiographics 2022; 42:1514-1531

-Sangüesa Nebot C, et al. Enteric duplication cysts in children: varied presentations, varied imaging findings. Insights Imaging. 2018; 9(6):1097-1106

-Silva CT, et al. Postnatal sonographic spectrum of prenatally detected abdominal and pelvic cysts. AJR 2014; 203:W684-W696

-K. Kalogerakou, M. Vakaki, et al, The Y-configuration on pediatric ultrasound: yes, that's an enteric duplication cyst! DOI: 10.1594/ecr2014/C-1806

-Wootton-Gorges SL, et al. Giant cystic abdominal masses in children. Pediatr Radiol. 2005; 35(12):1277-88

-Czermak BV, et al. Echinococcus granulosus revisited: radiologic patterns seen in pediatric and adult patients. AJR Am J Roentgenol. 2001; 177(5):1051-6